

Програма/схема:

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013

Схема за безвъзмездна финансова помощ:**BG051PO001-2.3.03 „БЕЗОПАСЕН ТРУД”****Краен срок:**

26.11.2012 г. 16.30 ч.

Цел:

Привеждане на условията на труд в предприятията в съответствие с нормите и изискванията на европейския пазар, чрез следните примерни дейности:

- Привеждане на условията на труд на работното място в съответствие с нормите и изискванията на законодателството по безопасност и здраве при работа;
- Подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила чрез внедряване на превантивни системи за мониторинг и контрол на рисковете за здравето и безопасността на работното място.

Какви проекти/дейности се финансират?

1. Анализ на състоянието и проектиране на организацията на трудовата дейност, общо или на отделни елементи от нея – ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ДЕЙНОСТ (трябва да е включена във всяко едно проектно предложение!);

Анализът трябва да съдържа най-малко следните раздели:

Раздел „Въведение”

- съдържание и характеристики на основните и спомагателни трудови дейности, използвани технологии, използвани суровини и материали и произвеждани продукти, работни помещения и работни места, работно оборудване, съоръжения с повишена опасност и др;

- управление на основните и спомагателните дейности (планиране, изпълнение, наблюдение и контрол на изпълнението, анализ и подобрения), процедури, вътрешни трудови стандарти и документи;

- показатели за ефективност на трудовата дейност;

- управление на персонала, в т.ч.: състав, квалификационна структура, здравно състояние, рискови групи, заплащане, социално партньорство, колективно трудово договаряне и социални придобивки, мотивация;

- условията на труд при изпълнение на основните и спомагателните трудови дейности, които влияят на качеството и ефективността на трудовата дейност, вкл. физични условия (фактори на работната среда), изисквания на задачата и трудовия процес, социални и организационни фактори - източници на опасности за безопасността и здравето, основни рискови фактори, оценки на риска, средства за колективна защита, лични предпазни средства, санитарно-битови условия, травматизъм и заболяемост и др. управление на дейността по осигуряване на безопасността и здравето;

- закони и други изисквания, оценки за съответствия, документиране, докладване, информиране и консултиране и др.;

- процедури и практики.

Раздел „Изложение и анализ”

В тази част кандидатът описва силните и слабите страни на организацията на трудовата дейност и работната среда в съответното предприятие;

Раздел „Обосновка за оптимизиране на работата и нуждата от повишаване и проектиране на организацията на трудовата дейност”

В тази част, кандидатът обосновава и описва надлежно при кои елементи на организацията на основните и спомагателни дейности има необходимост от усъвършенстване и подобрения и какви; подобрения на условията на труд и други мерки за повишаване и поддържане на работоспособността и производителността на труда и как ще се постигне това; какви методи и средства ще бъдат използвани за постигането на целите на проекта.

Раздел „Заключение”

Въз основа на обобщен анализ на резултатите, кандидатът:

- ще направи изводи за състоянието на предприятието и организацията на трудовия процес;
- ще определи приоритетите и ще препоръча необходимите действия и съответно необходимите за всяко от тях ресурси.

2. Модернизация и/или реконструкция, и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд, както и закупуване на колективни средства за защита;

Примерен (неизчерпателен) списък на мерки за реконструкция/модернизация на обекти, машини и подходящи за закупуване колективни средства за защита, съобразно идентифицираните рискове:

a. Защита от производствен прах:

- локална аспирационна система над източника на отделяне на вредности;
- нагнетателна вентилационна система за чист въздух в производственото помещение;
- вакуумни системи за почистване с цел намаляване на вторичните източници на замърсяване;

b. Защита от наднормен производствен шум

- екрани, кожуси, покрития, ограждения около източниците на производствен шум;
- звукопоглъщаща обработка на стените и таваните в производствени помещения с наднормен шум;
- изолационни шумопоглъщащи покрития на стените и таваните на работните помещения с високо ниво на шума;
- звукоизолирани кабинки за работещите в производствени помещения с наднормен шум;

c. Защита от производствени вибрации

- поставяне на фундамент (различен от този на производственото помещение) подизточника на вибрации, демпфериране на вибриращите машини;
- осигуряване на допълнително оборудване към машините, намаляващ риска от вибрации (седалки, които поглъщат вибрациите; ръкохватки, намаляващи вибрациите и др.);

Защита от навлизане в опасна зона

- ограждения – плътни, мрежести, прозрачни;

- блокировки – механични, електрически или др.;
- ограждения с блокировки;
- предпазители;
- предпазители с блокировки;
- екрани;
- устройства, оптични и други сензори следящи опасната зона,

Защита от падащи предмети

- козирки, навеси, прегради;
- тунели;
- мрежи;
- бордови дъски;

Защита от летящи, изхвърлени частици и/или предмети

- предпазители;
- предпазни екрани;
- паравани, ограждения;

Защита от падане от височина и падане при придвижване по стълби или наклон

- парапети, перила, бордова дъска;
- мрежи;
- осигурителни линии;

Защита от допир до горещи повърхности

- изолиране на зоните;
- ограждения, екрани;
- изолиращи покрития;

Защита от потенциално експлозивна атмосфера, защита от опасни пари или аерозоли на химични агенти, прах

- обща вентилация
- локална аспирация
- система от блокировка свързана с техническо средство за анализ на съдържанието на горими газове, пари или частици- газсигнализатори,газанализатори
- аварийни душове за промиване на очите на работещите или цялото тяло (не е допустим съпътстващ ремонт на санитарни помещения, зони
- за отдых и др.);

Защита от опасни лъчения

- Предпазни екрани - защитни покрития;
- Система от блокировка, свързана с техническо средство за анализ на работната среда за наличие на вредни емисии - автоматичен контрол;
- Екраниране на лазерните устройства, отстраняващо възникването на опасности за здравето на работещите;
- Оптически устройства за наблюдение или регулиране на лазерните устройства, така, че да не възниква опасност за здравето в резултат на лазерно лъчение.

Защита от електростатични заряди

- система за изравняване на потенциалите и заземяване на металните части на работното оборудване и помещението;

- система за оросяване, неутрализиране или йонизиране на атмосферата с цел повишаване проводимостта ѝ;
- използване на токопроводими подови настилки в производствените помещения;

Защита от електромагнитни полета

- излъчващите елементи се екранират поотделно, като генераторът се екранира с общ екран;
- екраниране с плътен материал или с метална мрежа;
- предупредителна сигнализация или блокировка;

Защита от неблагоприятен микроклимат

- системи подобряващи микроклимата–температура, влажност, скорост на въздушното течение;
- вентилационни системи за осигуряване на свеж въздух /нагнетателна вентилационна система/;
- въздушни, механични или водни завеси за относително изолиране на зоните и помещенията с неблагоприятен микроклимат.
- подмяна на дограма;
- изграждане на окачени тавани с цел намаляване обема на помещенията;
- климатични системи/климатици;

Изкопи

- платна за защитни системи за изкопи;
- газсигнализатори;

Защита от пожар и взрив

- система от хидранти, шлангове със струйници;
- автоматична пожарогасителна инсталация;
- пожароизвестителна инсталация;
- автоматични газанализатори;
- мълниезащитна инсталация;

Защита при работа в ограничени пространства

- полиспапни системи за спасяване;
- газсигнализатори;

Защита при аварии и природни бедствия

- система за аварийно известяване с цел евакуация;

Електробезопасност

- изолиращи щанги;
- изолиращи стълби;
- изолиращи площадки;
- диелектрични килимчета;
- предпазни екрани;
- временни ограждения;
- преносими заземители;
- изолиращи щанги за преносими заземители;
- изолиращи оперативни щанги;

Защита от биологични агенти в работната среда

- подходяща вентилация (общообменна, измукваща
- нагнетяваща);

Ергономия при работа

- ергономични офис столове;
- ергономични работни столове.

3. Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло;

Минимални изисквания:

При разписването на тази дейност, кандидатът следва да представи утвърден списък на работните места и видовете работи, при които се използват лични предпазни средства въз основа на извършената оценка на риска на работните места. Списъкът следва да отговаря на формата, предвидена в Наредба № 3 от 19 април 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място, както и да съдържа всички реквизити и информация, посочени в чл. 17, ал. 3, т.1-4 от същата Наредба.

4. Разработване (внедряване) и сертифициране на стандарт за безопасни условия на труд;

- **BS OHSAS 18001:2007** (Occupational Health and Safety System) – Система за управление на здравето и безопасността при работа. BS OHSAS 18001:2007 е стандарт за система за управление на здравето и безопасността при работа, разработена да даде възможност на организациите да контролират и подобряват безопасните и здравословни условия на труд. BS OHSAS 18001 е съвместим с ISO 9001 и ISO 14001 и позволява лесна интеграция. Правните и регулаторните изисквания и непрекъснатото подобрене са два важни аспекта на BS OHSAS 18001. Елементите на BS OHSAS 18001 включват политика и ангажираност; идентификация на опасностите, оценка и контрол на риска, оценка на съответствието; законови изисквания; цели и програми, организация и персонал, обучение, комуникация и консултации; документи и записи; оперативен контрол, готовност за извънредни ситуации, наблюдение и измерване, разследване на инциденти и злополуки; коригиращи и превантивни действия, одит и преглед от ръководството.

За допустими разходи при изпълнение на дейността се признават:

- Разходи за подготовка на внедряване на стандарта;
- Разходи за сертифициране и придобиване на сертификат.

5. Обучение на служители за безопасна работа с нововъведено работно оборудване, технологии и обучение във връзка с нововъведен стандарт за здравословни и безопасни условия на труд.

Обученията са насочени към всички заети в предприятието/фирмата лица и са допустими в следните случаи:

а) за придобиване на специфични умения за работа с машини, системи и съоръжения, преминали реконструкция/модернизация, във връзка с повишаване на здравословните и безопасни условия на труд на работното място и свързаната с това промяна на технологични процеси;

б) при въвеждане на изцяло нови средства/системи за колективна защита, които изискват специфично обучение на заетите лица, като обучението не следва да припокрива задължителния въвеждащ инструктаж за безопасност на труда, съгласно чл. 26 (2) 1 „а” и „б”

от ЗЗБУТ;

в) при внедряването и сертифицирането на стандарт за здравословни и безопасни условия на труд BS OHSAS 18001:2007.

г) обученията следва да бъдат с продължителност не по-малка от 45 учебни часа, което изрично да бъде посочено във Формуляра за кандидатстване!

Кой може да кандидатства? Изисквания.

1. Кандидатът да е малко, средно или голямо предприятие, което има право да осъществява дейност на територията на Република България в съответствие с действащото българско законодателство;

2. Кандидатът отговаря на изискванията за публично финансиране, в съответствие с разпоредбите, свързани с минимална помощ, съгласно условията на Раздел 2.2.3 от Настоящите насоки за кандидатстване;

3. Кандидатът не може да бъде държавна /централна и/или териториална/ и/или общинска администрация;

4. Кандидатът не е микропредприятие.

5. Кандидатът е пряко отговорен за управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не изпълнява ролята на посредник.

6. Кандидатът е осигурил в предприятията задължителните здравословни и безопасни условия на труд, видно от следните документи:

- Оценка на риска (в случаите, когато обемът на документацията е изключително голям, е допустимо към проектното предложение да бъде приложена само тази част от нея, която е относима към планираните за изпълнение проектни дейности. В този случай, Оценителната комисия, по преценка, има правото да изисква допълнителна информация от кандидата в хода на оценка на проектните предложения, с цел постигане на максимално съответствие между съществуващите рискове и планираните интервенции по проекта);

- Утвърдена програма за минимизиране на риска;

- Валиден договор с регистрирана служба по трудова медицина (ако в договора не е посочена конкретна дата, до която той се счита за валиден, е необходимо към него да бъде приложен допълнителен пояснителен документ от службата по трудова медицина, че към момента на кандидатстване, договорът е валиден. Документът е в свободен текст и следва да бъде заверен от ръководителя на службата по трудова медицина с подпис и печат);

- Документи, удостоверяващи създаването на орган по безопасност и здраве при работа, съгласно чл. 24, ал. 2 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3 от 27 юли 1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите със защита от професионалните рискове и превенция на тези рискове, Утвърден списък на работните места и видовете работа, при които се използват лични предпазни средства за безопасност и здраве при работа, съгласно разпоредбите на Наредба № 3 от 19 април 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място.

Изисквания към проектите:

Кандидатът е осигурил в предприятията задължителните здравословни и безопасни условия на труд, видно от следните документи:

- Оценка на риска

- Утвърдена програма за минимизиране на риска

- Валиден договор с регистрирана служба по трудова медицина;

- Документи, удостоверяващи създаването на орган по безопасност и здраве при работа;
- Утвърден списък на работните места и видовете работа, при които се използват лични предпазни средства за безопасност и здраве при работа;

Продължителност на проектите:

До 12 /дванадесет/ месеца

Бюджет:

41 758 382, 53 лева

Безвъзмездно финансиране:

- Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 50 000 лева
- Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 200 000 лева

Интензитет на помощта

За кандидати малки и средни предприятия – не се изисква собствено участие (съфинансиране) от страна на кандидата.

За кандидати големи предприятия – съфинансирането е в размер на 20% от стойността на договора.

Минимални помощи:

Съгласно чл. 2, т. 2 на Регламент No 1998/2006 Общият размер на минималната помощ, предоставена на всяко едно предприятие, не може да надхвърля 200 000 евро (или левовата равностойност - 391 166 лева) за период от три данъчни години.

Трите последователни данъчни години обхващат годината на кандидатстване и двете предшестващи данъчни години. Общият размер на минималната помощ, предоставена на всяко едно предприятие, осъществяващо дейност в отрасъл „шосеен транспорт“, не може да надхвърля 100 000 евро (или левовата равностойност – 195 583 лева) за период от три данъчни години.

Плащания:

Авансово плащане в размер до 20%. Общата сума на авансовото и междинните плащания не трябва да надвишава 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ.

Източник на информация:

<http://ophrd.government.bg/>